

DIN CUPRINS

Publicație editată de Aquatim
An 13, nr. 138 Tiraj: 1000 exemplare

2/2021

Ziua Mondială a Apei 2021

**Exploatarea ghețarilor
– o idee care se „topește” pe drum**

Delta din inima orașului

**Alimentarea cu apă
este un serviciu strategic**

Fonduri europene prin intermediul Aquatim în Jimbolia și Gottlob

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2014-2020

Aquatim desfășoară „Proiectul regional de dezvoltare a infrastructurii de apă și apă uzată din județul Timiș, în perioada 2014-2020” (cod SMIS 2014+ 125651), parte a Programului Operațional Infrastructură Mare (POIM). În cadrul acestuia, în data de 4 februarie 2021, a fost semnat contractul de lucrări „Execuție rețele de apă și canalizare Jimbolia, Gottlob”, în valoare de 26.501.243,82 lei fără TVA, cu Asocieria Manelli Impresa SRL - Faver S.P.A.

Investiția presupune extinderea și reabilitarea infrastructurii de apă și canalizare în beneficiul locuitorilor celor două localități. Astfel, în Jimbolia se vor reabilita 25 km de rețele de apă, se vor realiza 4 km de rețele noi de canalizare, 5 stații de pompare ape uzate și o conductă de refulare de 820m, iar în Gottlob 3 km de rețele noi de apă, 13 km rețele de canalizare, 5 stații de pompare ape uzate și o conductă de refulare de 7 km.

Durata de execuție a lucrărilor este de 24 de luni, urmate de 60 de luni perioada de garanție.

„Proiectul regional de dezvoltare a infrastructurii de apă și apă uzată din județul Timiș, în perioada 2014-2020” are o valoare totală de 180 milioane de euro, din care 135,6 milioane de euro fonduri nerambursabile de la Uniunea Europeană, 20,7 milioane de euro de la bugetul de stat, 3,2 milioane de la bugetul local și 20,5 milioane de euro co-finanțare Aquatim. Obiectivul este dezvoltarea unor sisteme durabile de alimentare cu apă și apă uzată în Timișoara și în 81 localități din județul Timiș.

Aquatim se află la al treilea mare proiect de investiții cu fonduri nerambursabile, după proiectul ISPA în valoare de 45,32 milioane de Euro (din care 32,2 milioane de euro fonduri nerambursabile) și POS în valoare de 118,87 milioane de Euro (din care 87,9 milioane euro fonduri nerambursabile).

Proiect cofinanțat din Fondul de Coeziune prin Programul Operațional Infrastructură Mare 2014-2020.
Crina CHIRILĂ

Mărțișor 2021

A intrat deja în tradiția Aquatim ca în fiecare an să căutăm o organizație non-guvernamentală împreună cu care să realizăm mărțișoarele pe care le oferim apoi doamnelor și domnișoarelor din compania noastră. În acest fel știm că ajutăm persoane care au nevoie de sprijin, iar noi primim în schimb mărțișoare realizate cu drag și căldură.

Anul acesta am ales *Asociația Școala mamei Junior*, cea care este alături de tinerii părinți din 2003, desfășurând programe atât în domeniul sănătății, prin cursuri pentru părinți, campanii de donare de sânge și acțiuni de renovare/dotare spitale cât și în

domeniul social, efectuând terapii în cadrul centrului de recuperare pediatrică și sprijinind familii aflate în dificultate. Le mulțumim pentru implicarea în campania noastră și sperăm să mai colaborăm cu ei și pe viitor.

Pe dumneavoastră, cititorii Aquaștiri și clienții ai Aquatim, vă îndemnăm să achiziționați, atunci când se poate, mărțișoare de la organizații caritabile, deoarece, pe lângă simbolul primăverii pe care îl poartă, mărțișorul respectiv va deveni pentru dumneavoastră simbolul unui gest frumos.

Vă dorim tuturor o primăvară frumoasă și luminoasă!

Aquaștiri

TRANSMITERE INDEX CONTOR

Indexul contorului poate fi transmis, în timpul perioadei de autocitire menționate pe factură:

la numărul de telefon **0356 914**
program 24/7

din aplicația Cont Client,
pe www.aquatim.ro

Ama – micuțele sirene japoneze

Foto: <https://www.iseshima-t.com/en/culture.html>

Ama, care înseamnă în japoneză „doamnele mării”, sunt femeile ce se scufundă în mare pentru a aduna fructe de mare și perle.

Dat fiind că niciodată nu poartă echipament de scufundări, respectiv tub de oxigen sau instrumente ajutoare, aceste doamne sunt considerate un fel de „free-divers” tradiționale.

Primele însemnări privind scufundătoarele ama datează din anul 927. În secolul al XIX-lea, când cererea de perle a explodat, a crescut enorm și cererea de ama capabile să le găsească. Acum însă, căutătoarele de perle atât de prețuite odinioară sunt privite doar ca atracții turistice, pe măsură ce numărul lor scade dramatic în fiecare an. Din 6000 de ama în anii 1940, acum au mai rămas maxim 2000.

Fetele începeau scufundările în jurul vârstei de 12-13 ani, fiind antrenate de femeile mai în vârstă. Deși își începeau cariera devreme, ele continuau să se scufunde până la 70-80 de ani, având de cele mai multe ori o sănătate robustă, datorată disciplinei și antrenamentului zilnic.

Motivul pentru care aceste femei sunt atât de bune la ceea ce fac se pare că îl constituie

tehnica de respirație prin care expiră aerul din plămâni printr-un șuierat la ieșirea la suprafață.

În lumea femeilor ama datoria și superstițiile joacă rolurile principale. De aceea un articol vestimentar care a rămas neschimbat până în zilele noastre este năframa, ornată cu simboluri mistice care aduc noroc scufundătoarei și o păzesc de pericolele adâncurilor.

Dedesubtul valurilor, uneori ținându-și respirația chiar și 2 minute, doamnele mării trebuie să fie eficiente și hotărâte, pentru a se întoarce la mal cu gălețile lor de lemn pline de melci, arici de mare, homari și caracatițe. Deși nu mai caută perle, ama își vând în general la preț bun captura, ducând un trai decent.

Chiar și așa, numărul acestor femei neînfricate scade pe zi ce trece, iar ele sunt împăcate cu ideea că ar putea face parte din ultima generație de ama. Fetele de acum nu mai sunt interesate de acest mod de viață, astfel că media de vârstă a scufundătoarelor este de aproximativ 65 de ani. Unele dintre ele au chiar 80 de ani sau mai mult.

Cu toate acestea, salvarea femeilor ama și a tradițiilor acestora ar putea veni din turism. Pe vremuri era extrem de greu, dacă nu imposibil să vezi interiorul unei colibe tradiționale unde se adunau și socializau ama după scufundări. Acum au decis să deschidă ușile colibelor pentru ca turiștii să privească înăuntru. Vizitatorii pot gusta mâncăruri tradiționale, găsite pe loc din „recolta” zilnică de pe fundul mării, le pot cunoaște pe ultimele reprezentante ama și le pot afla poveștile și legendele.

Deși lucrează și trăiesc într-un mediu aspru și periculos, puținele ama rămase nu și-ar schimba meseria pentru nimic în lume. Se bucură de fiecare zi și de fiecare scufundare, privind cu optimism în viitor.

Crina CHIRILĂ

Delta din inima orașului

Am aflat despre existența Parcului Natural Văcărești cu trei ani în urmă, dintr-o expunere pe tematica patrimoniului natural urban, susținută de

Liviu Mihaiu, fost Guvernator al Deltei Dunării. În toamna anului trecut, am avut șansa de a urma un stagiul de practică în parc și așa am ajuns să văd îndeaproape și pe viu „delta” Bucureștiului. Prima vizită a avut un puternic impact. Deși am văzut multe imagini din parc înainte de a ajunge pe teren, nu mi-am imaginat trecerea abruptă de la peisajul urban, la o oază de verdeață, de la traficul intens, la foșnetul vegetației și ciripitul păsărilor.

Într-un an în care ne-au lipsit călătoriile și vacanțele, vizitele de documentare în Văcărești mi-au oferit prilejul extraordinar al ieșirilor în natură, fără a mă îndepărta de oraș. Un privilegiu de care se pot bucura acum și pe mai departe mii și mii de oameni.

La începutul lunii februarie, comunitatea internațională sărbătorește Ziua Zonelor Umede (World Wetlands Day), atragând astfel atenția asupra rolului esențial al acestora pentru oameni și pentru planetă. Un moment potrivit să spunem povestea „deltei” Văcărești sau cum au ajuns bucureștenii să aibă un parc natural în inima orașului.

Istoria parcului începe la finele anilor '80, când regimul comunist expropriează terenurile din zonă și demarează o amplă amenajare hidrografică. Proiectul este abandonat în scurt timp, din cauza unor defecte de execuție. Treptat, natura recâștigă teren, iar numeroase specii de plante și animale populează fosta întindere amenajată a lacului Văcărești. În 2012, imagini spectaculoase surprinse de fotografii Helmut Ignat cu „delta” dintre blocuri sunt publicate în *National Geographic*, atrăgând atenția asupra celor 190 de hectare de sălbăticie. O echipă de specialiști în arii protejate demarează un lung proces de documentare, lobby și mobilizare civică, finalizat în 2016 cu declararea Parcului Natural Văcărești ca arie protejată. După acest moment, ultimii rezidenți ai „deltei”, familia Gică și Niculina Enache, împreună cu cei nouă copii ai lor, părăsesc zona, mutându-se într-un apartament de bloc. Viața lor din întinderile mlăștinoase, o poveste aproape incredibilă, a fost documentată de regizorul Radu Ciorniciuc în *Acasa, My Home*, documentar disponibil pe HBO.

Pe întinderea parcului coexistă, în echilibru natural, mamifere, păsări, reptile și amfibieni, pești, insecte, alături de numeroase specii floristice. Urmând traseele tematice amenajate, vizitatorii se pot bucura de toată această biodiversitate și pot afla despre speciile și habitatele din parc în zonele de informare dedicate. În timpul vizitelor de documentare am întâlnit oameni care veneau aici în pauza de prânz, pentru o plimbare sau pentru a citi o carte în natură. O escapadă în natura „sălbatică” posibilă, la doar câțiva pași de un mall, un hotel și un complex rezidențial.

De departe cea mai spectaculoasă vedere asupra parcului este cea de la etajul al cinsprezecelea al complexului Asmita Gardens. Aici își are sediul Asociația Parcul Natural Văcărești, ce reunește o echipă inimoasă de specialiști, dedicată protecției și conservării celui mai mare spațiu verde al Bucureștiului. Fiind primul parc natural urban din România, asociația a dezvoltat un model de management al ariilor protejate urbane, care se dorește a fi replicat și în alte orașe din România.

C. C.

Codruța SIMIONESCU

Exploatarea ghețarilor – o idee care se „topește” pe drum

Deplasarea unor ghețari uriași din Antarctica spre zonele sărace în apă dulce, pentru a fi topiți și folosiți ca sursă de apă este o idee care li s-a părut interesantă oamenilor de știință încă din anii '50. Așadar, de ce n-a fost încă pusă în practică?

O cantitate enormă de apă este „captivă” sub formă de blocuri de gheață. De exemplu, gigantul ghețar A68a, care cântărește aproximativ un trilion de tone, desprins din masiva banchiză Larsen C în 2017, plutește în continuare în derivă în Atlanticul de Sud. Se estimează că în fiecare an se desprinde de pe banchize un volum de apă dulce mai mare decât consumă întreaga populație a globului.

Ghețarii „hoinari” produc daune navelor, schimbă ecosistemul marin (prin inserarea unei cantități masive de apă dulce în oceane) și contribuie la ridicarea nivelului mărilor. În final, se topesc complet, iar apa dulce pe care o conțin este pierdută definitiv. Unii cercetători argumentează că din moment ce această apă este oricum irosită, ar fi mai bine să fie utilizată de cei care au nevoie de ea.

Mai multe țări au făcut teste și încercări de a transporta ghețari din Antarctica spre zone care au nevoie de apă, însă există obstacole majore de natură tehnică ce trebuie depășite pentru a garanta succesul unei astfel de acțiuni. Începând de la puterea necesară tractării ghețarului, împiedicarea topirii acestuia pe drum și până la localizarea

și alegerea ghețarului ideal, toate acestea sunt momentan extrem de greu de depășit. Chiar și așa, extragerea apei din ghețari este considerată de unii specialiști soluția la una din provocările majore ale epocii în care trăim, respectiv penuria de apă dulce.

Una din organizațiile care militează activ pentru exploatarea ghețarilor și totodată consultant al guvernului Emiratelor Arabe Unite, chiar a început în 2018 un program pilot în valoare de aproximativ 80 de milioane de dolari, care presupunea transportul unui ghețar în Cape Town, Africa de Sud, sau în Perth, Australia. Cu toate că proiectul a demarat în forță, el nu a fost dus la bun sfârșit, fiind oprit cândva în 2019.

Între timp, încălzirea globală și pierderea anuală a trilioane de tone de apă dulce din ghețarii care se topesc tot mai rapid constituie niște certitudini imposibile de combătut, momentan.

Dat fiind că trei sferturi din cantitatea totală de apă dulce de pe Terra este captivă în gheață, majoritatea în regiunile arctice, ideea exploatării ghețarilor rămâne viabilă atâta timp cât mai există ghețari care nu s-au topit încă.

Ziua Mondială a Apei 2021

În fiecare an, în data de 22 martie se sărbătorește Ziua Mondială a Apei. O zi în care ar trebui să meditam puțin la importanța apei și să-i acordăm respectul cuvenit. Tema de anul acesta este „Valuing Water” (Să prețuim apa) și, da, este un subiect la care putem să ne gândim. Chiar prețuim apa la adevărata ei valoare? Fiecare dintre noi și populația la nivel mondial. Ei bine, avem o zi întreagă în care să răspundem la această întrebare, și, de ce nu, ar putea rămâne un subiect deschis și după aceea.

Aquatim se implică și în acest an, așa cum a făcut-o de fiecare dată, în acțiunile dedicate Zilei Mondiale a Apei. Deși pandemia ne-a împiedicat să organizăm evenimente așa cum o făceam anii trecuți, vom participa în calitate de parteneri la simpozionul online desfășurat de Facultatea de Chimie Industrială și Ingineria Mediului, Departamentul de Chimie Aplicată și Ingineria Compușilor Anorganici și a Mediului din cadrul Universității Politehnica Timișoara.

Manifestarea își propune să reunească sub apelul general „Apa prețuită în centrul vieții îmbunătățite” (ApaVie), în acord cu obiectivul principal al Zilei Mondiale a Apei din anul 2021 – Valuing Water, profesioniști din domeniul apei, cadre didactice universitare și din învățământul preuniversitar, oameni de cultură, studenți și elevi, pentru împărtășirea diferitelor abordări ale tematicilor simpozionului, respectiv *știința și tehnica de a prețui apa și cultura și arta de a prețui apa - apa în artă și cultură*.

La eveniment se încurajează participarea elevilor și studenților, alături de cadre didactice din mediul preuniversitar și universitar, iar lucrările elevilor și studenților vor fi jurizate pentru desemnarea celor mai bune prezentări.

Apa pe care ne-o dorim, concurs internațional elevi

Aquapic, centrul educațional pentru copii de la fosta Uzină de Apă Industrială din Timișoara, este organizator local al unui concurs internațional de creație artistică pentru copii și tineri.

Competiția **Apa pe care ne-o dorim**, lansată de Rețeaua Internațională a Muzeelor Apei (WAMU-NET), în care Aquapic este membru, are ca obiectiv explorarea apei, resursă esențială, din perspectiva tinerilor, în contextul Agendei 2030 și a obiectivelor de dezvoltare durabilă. WAMU-NET urmărește să consolideze astfel activitățile educaționale desfășurate de membrii săi și să angajeze tinerii să devină povestitori proactivi ai viitorului nostru, văzută din perspectiva relației cu apa.

Tema aleasă a competiției, aflată acum la a doua ediție, este „Apa, moștenirea noastră de preț, și obiectivele de dezvoltare durabilă”. Copii și tinerii sunt chemați să propună, creativ, noi feluri de a percepe apa și modalități de a proteja mediul sau mici gesturi și soluții ce pot contribui la reevaluarea patrimoniului apei și la utilizarea sa cât mai sustenabilă.

Concursul se adresează instituțiilor de învățământ (formal și informal) și organizațiilor societății civile, fiind limitat la două categorii de vârstă: elevi cu vârsta cuprinsă între 6-12 ani și 13-18 ani. Creațiile admise în competiție sunt desene, fotografii, videoclipuri și animații, creații scrise și sloganuri referitoare la apă și sunete ale naturii. Toate acestea pot fi compoziții individuale sau colective ale unei clase, de exemplu). Lucrările

pot fi înscrise în concurs DOAR de către un cadru didactic coordonator al elevului și, vor fi obligatoriu, însoțite de Formularul de înscriere, ce poate fi descărcat de aici: <https://aquapic.aquademica.ro/wp-content/uploads/2021/02/Formular-inscriere-apa-pe-care-ne-o-dorim-2021.pdf>.

Un elev sau o clasă pot propune o singură creație artistică, alegând doar una dintre cele patru categorii menționate. **Termenul limită de înscriere a lucrărilor este 30 aprilie 2021.** Acestea vor fi transmise către Aquapic - centru educațional pentru copii, instituție afiliată Rețelei internaționale a Muzeelor Apei, la adresa de e-mail: aquapic@aquademica.ro (transfer de fișiere mari recomandat prin wetransfer în cazul materialelor video sau imaginilor mai mari de 7-8 MB).

Fiecare Muzeu al Apei partener, inclusiv Aquapic, va selecta șase lucrări finaliste local, pe care le va trimite Secretariatului WAM-NET spre jurizare în etapa finală. Anunțarea câștigătorilor finali pentru fiecare categorie va fi făcută de juriu în perioada mai-iunie, în cadrul webinarului organizat cu reprezentanți ai UNESCO, educatori și muzee din întreaga lume, ocazie cu care va fi lansată și expoziția digitală 2021.

Numeroși copii și tineri din toată lumea s-au implicat în ediția precedentă a concursului, iar lucrările acestora, pline de culoare diversitate și inspirație, pot fi vizualizate pe site-ul dedicat: <https://thewaterwewant.watermuseums.net/>.

Loredana LEORDEAN

Exo-RO 2021: din nou în misiune pe „planeta” Aquapic

Competiția națională de robotică Exo-RO, organizată de Agenția Spațială Română și ESERO România - Biroul European de Resurse pentru Educație Spațială, revine la Timișoara, pentru o nouă ediție. Centrul educațional Aquapic va găzdui, între 9 și 14 martie, finala Exo-RO.

Ediția 2021 este organizată după modelul de tip hibrid, prin combinarea activității desfășurate în școală cu învățarea de la distanță. Opt echipe de tineri pasionați de robotică au fost deja selectate pentru concurs, în urma propunerilor trimise. Tinerii vor proiecta și construi rovere, vehicule teleghidate de explorare, mult mai mici decât prototipurile reale, dar perfect funcționale.

Cu ajutorul vehiculelor robotizate ce vor „ateriza” pe planeta Aquapic, concurenții Exo-RO au de îndeplinit două misiuni științifice, una impusă și una la alegerea echipei. Detalii ne dă Cristina Stancu, co-manager ESERO România: „Misiunea științifică de bază constă în recuperarea unui mic obiect, de maxim 50 de grame, cu un braț robotic, navigarea cu ajutorul instrumentelor de la bord prin internet și colectarea datelor atmosferice: presiune și temperatură.

Mai avem și o misiune secundară, tot obligatorie, dar care constă într-o probă la alegere: fie colectarea de alte eșantioane, fie măsurarea altor parametri locali, cum ar fi compoziția atmosferică, nivelul de iluminare, concentrația de gaze, pH, radiații, etc. toate acestea cu scopul de a determina dacă mediul explorat poate susține viața pentru specia umană sau dacă există forme de viață locală.”.

Planeta Aquapic va fi, așadar, scena unor aventuroase și cât se poate de serioase misiuni

științifice, conduse de către tinerii exploratori din fața laptopului, de la zeci până la sute de kilometri distanță. Ediția a patra Exo-RO revine la Timișoara, în același loc unde s-a desfășurat ediția precedentă, în anul 2018. Exploratorii de atunci au descoperit nu numai o planetă necunoscută, ci și echipamentele robotice folosite la testarea apei, în laboratorul Aquatim și vechea Uzină de Apă Industrială, o frumoasă clădire de patrimoniu industrial.

În așteptarea competiției din martie, nu mai rămâne decât să le urăm succes și spor la treabă echipelor ce vor lua startul: *Rover the Hills* (Colegiul Național de Informatică Tudor Vianu, București), *Sentinel* (Colegiul Național de Informatică Matei Basarab, Râmnicu Vâlcea), *Miko* (Liceul Szekely Miko, Sf. Gheorghe), *GRASP* (Colegiul Național Alexandru cel Bun, Gura Humorului), *MaxiTechnicus* (Colegiul Național Andrei Șaguna, Brașov), *Space Robotics* (Coder Dojo Oradea), *Helios* (Liceul de Arte Sabin Drăgoi, Arad) și *Black Sea Rov* (Colegiul Național Mircea cel Bătrân, Constanța).

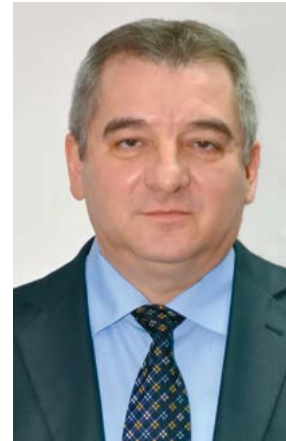
Alimentarea cu apă este un serviciu strategic.

Interviu cu dr. ing. Ilie Vlaicu, manager Aquatim și președinte al Asociației Române a Apei

Luna aceasta, protagonistul rubricii „Un pic de vorbă”, este chiar domnul director general, dr. ing. Ilie Vlaicu în cadrul unui interviu realizat de Cosmina Iancu pentru ziarul *Banatul Azi*.

Inginerul Ilie Vlaicu este, din 1999, manager al Aquatim, operatorul regional al serviciilor de alimentare cu apă și canalizare din Timișoara. Din 2002, doctor în inginerie al Facultății de Chimie Industrială și Ingineria Mediului din cadrul Universității Politehnica Timișoara. A debutat ca inginer chimist la Combinatul Siderurgic Reșița. Între 1991 și 1999, a fost asistent universitar și, apoi, șef de lucrări la Facultatea de Chimie Industrială și Ingineria Mediului. Este profesor asociat al Universității Politehnica Timișoara, a fost prim-vicepreședinte al Asociației Române a Apei (ARA), iar din ianuarie 2021, președinte ales al ARA.

Iată-vă ales în fruntea Asociației Române a Apei (ARA), o structură națională înființată în urmă cu mai bine de 25 de ani și care reunește principalii actori din industria apei din România.

Cât de puternică este ARA și care îi sunt principalele atuuri?

Asociația Română a Apei este o asociație autonomă, profesională, de interes comunitar, cu personalitate juridică, și care este una dintre cele mai puternice și mai mari asociații profesionale din România, cu filiale în toate județele. Membrii săi gestionează împreună afaceri care însumează aproape un miliard de euro, iar numărul de angajați cumulați la nivel național este în jur de 35.000. Investițiile din surse proprii sau fonduri europene din acest sector depășesc miliardul de euro pe an. Așadar, iată câteva cifre, impresionante, de altfel, care arată forța acestui sector. În activitatea desfășurată, ARA organizează periodic întâlniri regionale pe teme specializate, simpozioane, cursuri de instruire profesională, dezbateri cu autoritățile publice locale și utilizatorii, în vederea promovării celor mai bune practici din domeniul operării serviciului de alimentare cu apă și de canalizare, atât din punct de vedere legislativ, cât și instituțional.

Atât schimbările climatice, cât și cele generate de pandemie sunt evidente. În acest context, cu ce provocări importante din domeniul apei și, implicit, al mediului se va confrunta ARA?

Cu toate că majoritatea românilor percep apa ca fiind o resursă inepuizabilă, conform Raportului Diagnostic al Băncii Mondiale privind Apele din România, țara noastră este aproape de a deveni o țară cu stres hidric, având o disponibilitate anuală de 1,930 m³ de apă pe cap de locuitor, față pragul de 1,700 m³ pentru deficit de apă, sau față de o medie europeană de aproximativ 4.000 mc — fapt ce subliniază încă o dată importanța și necesitatea promovării gestionării durabile a sectorului. Având în vedere modificările demografice ale ultimilor ani, precum și schimbările climatice înregistrate, este nevoie de abordări complexe, holistice, de gestionare a tuturor ciclurilor artificiale și naturale ale apei. Soluțiile alese trebuie să fie flexibile pentru a satisface cerințele dinamice ale vremii, pentru a reduce riscul și pentru a proteja durabilitatea, ținând totodată cont și de aspectele economice și sociale implicate.

Ne aflăm acum într-un punct de răscruce, România având nevoie atât de extinderea infrastructurii de alimentare cu apă potabilă și evacuare a apelor uzate, cât și de modernizare a infrastructurii existente, pentru a îmbunătăți reziliența operațiunilor critice, pentru a satisface nevoia consumatorilor și a proteja resursele de apă.

Pandemia de COVID-19 a socos în evidență necesitatea digitalizării și folosirii instrumentelor digitalizării pe scară din ce în ce mai largă. Aderarea operatorilor de apă la schimbarea digitală este necesară pentru asigurarea dezvoltării pe termen lung a acestora, dar și pentru asigurarea interconectării la bazele de date digitale la nivel național. Operatorii de apă și canal din România gestionează baze de date imense, provenite de la diferitele sisteme implementate, dar care nu sunt

folosite la adevărata lor valoare. Pasul următor este analizarea acestor informații, integrate într-un sistem digital care să interpreteze și să permită operatorilor eficientizarea activității și previzionarea costurilor de operare și investițiilor pe termen lung. Investițiile în digitalizarea operării sistemelor de apă și canal au ca scop reducerea masivă a costurilor de operare, atât cu forța de muncă, cât și prin eficientizarea energetică și a fluxurilor de lucru.

După 2000, o bună parte dintre rețele noi de apă și canal, precum și dintre cele reabilitate, s-a făcut cu fonduri europene nerambursabile. Fără acești bani, ar fi fost complicate, dacă nu chiar imposibile, marile investiții. Totuși, gradul de absorbție al acestor fonduri este limitat. Iar investiții din fonduri proprii ar însemna creșterea rapidă a facturilor de apă și canal în România. Ce se va întâmpla pe mai departe?

La finele anului 2019, populația conectată la sistemul public de alimentare cu apă potabilă a reprezentat 70,9% din populația rezidentă a României, în mediul urban acoperirea fiind chiar de 98,7%. Populația deservită cu servicii de canalizare, la nivel de țară, este de aproximativ 54,2%. Aceste cifre ne plasează la coada clasamentului țărilor din Uniunea Europeană. Este îngrijorător. Avem la dispoziție fonduri europene, dar nu prea știm să le absorbim, iar cauzele sunt multiple. Practic, indiferent de guvernele care s-au perindat la putere sau de perioadele analizate, se constată că avem un grad de absorbție limitat. Cu alte cuvinte, am ajuns la un punct de inflexiune care nu mai poate fi depășit cu legi și proceduri. Sistemul și-a atins limitele. Accentul s-a pus pe eficacitatea contractării, și nu pe eligibilitatea și calitatea proiectelor depuse.

Probabil cea mai importantă dintre cauze este legată de necorelarea diverselor instituții centrale și locale implicate în gestionarea proiectelor de investiții în domeniu. Există instituții ale căror activități se suprapun, cum există și instituții care intervin în lanțul decizional, uneori chiar decisiv, deși nu au nicio răspundere. Din punct de vedere managerial, dacă privim sistemul ca pe unul care funcționează după o organigramă, cum ar fi normal să fie, centrul de decizie ar trebui să coincidă cu centrul de răspundere. Din păcate, acest lucru nu se întâmplă și, ca urmare, apar conflicte instituționale în sistem, care nu duc la rezultate așteptate.

Pe de altă parte, nu există o corelare între diversele surse de finanțare existente la nivelul ministerelor și, de multe ori, rezultă capacități tehnice nefuncționale sau depășite tehnic. România nu va putea face investiții doar din surse interne, fiindcă va ajunge repede la limita de suportabilitate. Trebuie găsite soluții pentru creșterea gradului de absorbție a fondurilor europene.

Proгноza spune că în 2050 populația lumii va fi 9,1 miliarde de oameni, cu aproape două miliarde mai mult decât acum. Chiar dacă populația țării noastre va scădea, centrele urbane, între care și Timișoara, o să se dezvolte accelerat. Iar asta înseamnă și o „presiune” asupra rețelelor de apă și de canal. Este pregătită Aquatim să facă față?

Da, Societatea Aquatim este pregătită să facă față unei astfel de provocări, fiindcă strategia noastră de dezvoltare și investiții se face coordonat, pe baza unui master plan în care am ținut cont de aceste aspecte. Uzinele de apă și stația de epurare și rețelele aferente sunt dimensionate pentru a satisface întreaga zonă metropolitană. Majoritatea localităților periurbane sunt deja racordate la sistemele Timișoarei, iar în perioada următoare finalizăm și localități încă neracordate, precum Remetea și Giarmata.

Cum se poziționează autoritățile locale în susținerea dezvoltării serviciilor de apă și canalizare?

Autoritățile locale se uită la segmentul de alimentare cu apă mai degrabă ca la un serviciu social care trebuie asigurat la tarife cât mai mici. Evident că și aceasta este o țintă, însă sistemul de alimentare cu apă este un sistem complex și dinamic, în care trebuie să se investească mereu, pentru că altfel sistemul capotează. Poate că cel mai bun contraexemplu este sistemul de termoficare centralizat, care este efectiv la marginea falimentului, cu efecte imprevizibile pentru clienți, dar și pentru autorități, care pot pierde un patrimoniu uriaș. Dacă la căldură și apă caldă mai sunt surse alternative, închipuiți-vă ce s-ar întâmpla într-un oraș fără apă. Din fericire, companiile de apă au intrat în diverse programe de finanțare, și situația este mai bună. Cu toate acestea, și în cazul apei, autoritățile locale trebuie să se repositioneze fiindcă mai sunt unele probleme și trebuie îmbunătățite elementele de siguranță pentru un serviciu vital al populației.

Ținând cont că sunteți lider național în domeniul apei, dacă ar trebui să transmiteți un mesaj guvernanților, care ar fi acesta?

Le-aș spune că protecția mediului este un sector costisitor, cu restricții majore și cu penalități pe măsură. Decât să așteptăm inactivi și să plătim penalități pentru infringement, de exemplu, ar trebui să fim proactivi și să privim mediul ca pe o oportunitate de dezvoltare națională, practic, un motor de dezvoltare a economiei naționale. Este importantă poziționarea mediului în centrul strategiei de dezvoltare națională. România trebuie să fie pregătită în fața unor astfel de provocări dacă dorește să conteze în viitoarea piață mondială din acest domeniu.

AQUAȘTIRI

Publicație lunară editată de Aquatim SA
www.aquastiri.ro

Redactor-șef: Crenguța Radosav
Redactori: Alin Anchidin
Crina Chirilă
Alex Potcoavă

Cap limpede: Robert Șerban

Design: Loredana Tîrzioru

Tehnoredactare: Alina Guțuleac

Contact: 0256 201370

E-mail: aquastiri@aquatim.ro